УДК 631.52:633.15

Герасімов І. О.,магістр
Поліський національний університет

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ РІЗНОГО НАПРЯМУ ВИКОРИСТАННЯ

Потенціал продуктивності сучасних сортів та гібридів зернових культур на сьогоднішній день перевищує 14,0 т/га. Вони толерантні до підвищення рівня азотного живлення, високої щільності стеблостою і практично не мають потреби в застосуванні ретардантів.В Україні здебільшого вирощуються гібриди кукурудзи і зовсім мало сортів, що пов'язано із явищем гетерозису. З-поміж сортів поширені такі: Закарпатська жовта, Дніпровська 298, Одеська 10. Для інтенсивної технології необхідно використовувати гібридні форми, вітчизняної та зарубіжної селекції, які найбільш адаптовані до умов вирощування.Найвищу продуктивність і пластичність до погодно-кліматичних умов проявляють гібриди вітчизняної селекції. Найбільшою мірою це відбувається, коли збігаються географічне місце селекції та широке впровадження у виробництво.

Метою наших досліджень було встановлення порівняльної продуктивності гібридів кукурудзи в умовах чорноземних ґрунтів Лісостепу, характеристика яких наступна.

Гібрид Фернандо– це пластичний гібрид, один із найкращих гібридів за урожайністю в групі ФАО 200–300. Має високу придатність до ранніх строків сівби і, в той же час, має високу посухостійкість. Толерантний до інгібіторів ALS та синтетичних ауксинів. Дуже висока стійкість до сажки летючої. Придатність до вирощування за екстенсивною технологією – висока, за середньою та інтенсивноютехнологіями – дуже висока. Придатність для пізнього збирання – висока, а вологовіддача –дуже швидка.Сума ефективних температур (6-30°С) до цвітіння 50% качанів становить 952°С, а сума ефективних температур (6-30°С) до 32% вологості зерна відповідно1562°С. Рослини цього гібриду відрізняються дуже швидким стартовим розвитком, володіють високою холодостійкістю, тому гібрид може висіватися при температурі ґрунту на глибині загортання насіння +7...8°С. Високорослa (270–280 см), потужна рослина. Висота прикріплення качанів – 120–130 см. Гібрид придатний для вирощування в усіх регіонах. Має гарно виповнений качан з високою масою 1000 зерен (320–340 г), практично не абортує верхніх зерен качана.

Гібрид Богатир (ФАО 290) – стабільний гібрид з високим потенціалом урожайності зеленої маси (потужна, добре облиствлена рослина). Використовується також на силос, зерно,біогаз. Тип рослин: ремонтантний з еректоїдним типом листків; тип зерна: кременисто-подібний; вологовіддача – середня. Силосна маса відмінної якості завдяки високому вмісту крохмалю та сухих речовин; потенціал урожайності: зерна – 12 т/га, зеленої маси – 85 т/га.

Морфологія та структура врожайності: висота рослин 330-340 см; висота прикріплення качанів – 110-120 см; кількість рядів зерен – 14-16; кількість зерен в ряду – 33-37; маса 1000 зерен – 310-330 г.

Рекомендована густота стояння на момент збирання: зона достатнього зволоження – 85-90 тис./га; зона недостатнього зволоження – 65-75 тис./га.

Гібрид КВС Інтелегенс (ФАО 380) – Високоремонтантний гібрид. Має подовжений період збирання на силос. Висока маса 1000 зерен, високий вміст крохмалю в силосі. Морфологія та структура врожайності: висота рослин – 280-310 см; висота прикріплення качанів – 100-110 см; кількість рядів зерен – 14-16; кількість зерен в ряду – 35-37; маса 1000 зерен – 350-360 г. Рекомендована густота стояння на момент збирання: зона достатнього зволоження– 70-75 тис./га; зона недостатнього зволоження – 55-65 тис./га.

Гібрид Адевей (ФАО 290) –середньоранній гібрид проміжного типу зерна. Призначення – зерно та силос. Насіння кукурудзи має високий потенціал урожайності. За інтенсивної технології вирощування розкриває високу продуктивність. Гібрид придатний для ранніх посівів і має високу енергію початкового росту. Толерантний до посухи. Морфологія та структура врожайності: висота рослин – 270 см; висота прикріплення качанів – 100-110 см; кількість рядів зерен – 14-16; кількість зерен в ряду – 34; маса 1000 зерен – 350 г.

Рекомендована густота стояння на момент збирання: зона достатнього зволоження– 70-80 тис./га; зона недостатнього зволоження – 60-75 тис./га.

Гібрид Буріто (ФАО 301–400) – зернового напряму використання, внесений в державний реєстр в 2020 р. Тривалість періоду вегетації складає 115–124 діб. Висота рослини – 241–263,1см; висота прикріплення качанів – 88-92 см. Вихід зерна при обмолоті – 81,1-83,5%. Вміст білка – 8,8–11,1 %. Вміст крохмалю – 71,3-73,9%. Стійкість до посухи 7-9 балів. Стійкість до вилягання 7-9 балів. Стійкість до пухирчастої сажки 8-9 балів. Стійкість проти стеблової гнилі 8-9 балів. Стійкість до кукурудзяного метелика 6-7 балів. Стійкість до гельмінтоспоріозу 7-9 балів.

Отже, сучасні гібриди кукурудзи з високою адаптаційною здатністю розрізняють як за напрямом використання, так і групами стиглості та за показником числа ФАО. Вони здатні ефективно використовувати вологу на формування високого врожаю, високотехнологічні, характеризуються швидкою вологовіддачею зерна при дозріванні.